

Sietse (Sas) Dirk Sietses is geboren op 7 oktober 1910 te Enkhuizen. Hij was een echte Enkhuizer. Het geslacht Sietses woont al vanaf 1780 in Enkhuizen.

In 1912 werd in Enkhuizen de eerste padvindersgroep opgericht die grotendeels bestond uit leerlingen van de HBS. De groep was aangesloten bij de Nederlandsche Padvinders Organisatie (NPO). Waarschijnlijk

werd die groep na de Eerste Wereldoorlog opgeheven. In 1923 werd opnieuw met een afdeling van de Nederlandse Padvinders gestart. De groep was veel op het water te vinden. In 1929 namen een aantal verkenners deel aan de 3e Wereld Jamboree in Arrowe Park. In 1936 werd de Drommidarisstam opgericht. Sas was lid van deze groep.

Sas was loodgieter en maakte al voor de oorlog deel uit van de Luchtwachtdienst, die vanaf de Drommedaris uitkeek naar onbekende vliegtuigen. Jan Lenters was commandant van de Groep Enkhuizen en ook Jan Hommes en Gerrit Appelhof maakten hiervan deel uit. Sietses

had het bedrijf END, de Enkhuizer Nachtveiligheidsdienst, in 1940 opgezet om zoveel mogelijk mannen buiten de Duitse Arbeitseinsatz te houden. Bijkomend voordeel was dat die nachtwakers, ongeveer twintig, een Ausweis hadden om 's nachts op straat te verblijven. Binnen de kortste keren verrichtten ze koeriersdiensten, spioneerden ze voor het verzet en gaven ze waarschuwingen door. Voor Sas was het hierdoor was het voor hem mogelijk om verzetswerk uit te voeren, zoals het verspreiden van het verzetsblad Trouw en anti Duitse geschriften.

Begin 1943 werd er in Enkhuizen een afdeling van de Landelijke Organisatie voor Hulp aan Onderduikers (LO) opgericht om onderduikers te helpen. Deze LO bestond uit LO-districtleider ambtenaar Paulus Stomp, de directeur van het arbeidsbureau Willem van Dijk, de hulpprediker A.J. Bos, de schoolhoofden Gerrit Appelhof en Jan Hommes, de journalist Klaas Norel en de drukker/uitgever Jan Lenters. Voorts deden het hoofd van de Nachtveiligheidsdienst Sas Sietses en de koster Jan Visser veel praktisch werk. Sietses regelde bijvoorbeeld voedselbonnen, stempels en persoonsbewijzen en hij plaatste onderduikers.

Op 12 oktober 1943 liepen Sietses, Van Dijk en een aantal andere verzetsstrijders in de val. Een gesprek dat zij hadden op het Arbeidsbureau was afgeluisterd door de vijand. De

volgende dag werden zij ontboden op het Stadhuis. Onder hen waren onder andere Lenters, Hommes, Norel en Poorta. Omdat dat uit hoofde van hun functie niet ongewoon was, gaven ze hieraan gehoor. De bode op het stadhuis, Fransen, rook onraad en hij loodste zo snel hij kon een aantal heren via de achterdeur weer naar buiten. Jammer genoeg miste hij Sietses, die dus nietsvermoedend de burgemeesterskamer inwandelde om vervolgens gearresteerd te worden. Sietses werd door de Sicherheitsdienst in Amsterdam 5 dagen ondervraagd en daarbij werd hij mishandeld. Tijdens deze verhoren heeft hij verklaard dat hij op aandringen van Lenters en Stomp bij het verzet was gekomen. Dit kon hij veilig zeggen, omdat deze namen toch al bij de Duitsers bekend waren. Er werden 24 bezwarende punten tegen hem ingebracht.

Na zijn arrestatie kwam hij in diverse gevangenissen terecht. Op 13 of 14 december 1943 werd hij in het Oranjehotel in Scheveningen ingesloten. Daar werd hem het nummer 7641 toebedeeld en werd hij opgesloten in cel D596. Sietses is begin 1944 door een Duitse rechter tot een verblijf van drie jaar in een tuchthuis veroordeeld. Hij is veroordeeld op grond van het verspreiden van illegale geschriften (Trouw en de Wervelwind) alsmede wegens zijn betrokkenheid bij hulp aan onderduikers.

Vanuit Scheveningen werd hij op 16 januari 1944 naar de Untersuchungs- und Strafgefängnis in Utrecht overgebracht om uiteindelijk in februari 1944 van daaruit naar Duitsland te worden overgebracht. Deze laatste reis verliep in twee etappes: via de gevangenis van Kleve kwam hij op 8 februari 1944 in het tuchthuis (concentratiekamp) van Siegburg aan. Sas Sietses bleef daar gevangen tot het kamp in 1945 door de Amerikanen werd bevrijd.

Na de oorlog heeft Sietses zijn werk als loodgieter weer opgepakt en de Kiemtoestellenfabriek verder ontwikkeld. Hij ontving het verzetshedenkingskruis en is overleden op 6 juni 1974 te Enkhuizen.

Meer informatie

[Nachtveiligheidsdienst gaf boeven geen kans : Kroniek van Enkhuizen - de Enkhuizer Courant](#)

[Digitaal archief \(oudenkhuizen.nl\)](#)

[Mishandeld door de Duitsers - Noordhollands Dagblad](#)

[Stichting '4 en 5 mei anti-discriminatie comité Enkhuizen' \(4en5meienkhuizen.nl\)](#)

[Sietse sietses \(sietsesvandam.nl\)](#)

[Breedstraat - Scouting Enkhuizen voor het stadhuis : Kroniek van Enkhuizen - Uit de oude doos](#)

[Verzetshedenkingskruis \(geni.com\)](#)

Foto: Groep 1 Enkhuizen voor het stadhuis bij het eerste lustrum in 1928

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.